

len) 1) Den oändliga rymden, hvori alla världskroppar röra sig; äfv. den del af denna rymd, som vi se öfver våra huvuden. *Alla h-ens stjernor. Tecken på h-en. Hvarken se h. eller jord. Lyfta ögonen emot h-en. Under bar h., utan tak öfver sig. Ligga under bar h.* De gamle trodde, att det fanns flera himlar af olika fasthet, den ena öfver den andra. Deraf uttryck sådana som: *Genomlöpa himlarna; blifva uppryckt till tredje himmelen*, hvilket fig. o. fam. betyder: blifva alldeles hänryckt. (Fig.) *Se himlarna öppna*, erfara en stor glädje. (Fig. fam.) *Uppröra h. och jord*, uppbjuda allt möjligt, för att lyckas. — 2) Luften, atmosfären. *Klar, töcknig, mulen h. H-ens fåglar. H-ens eld, blixten.* — 3) Luftstreck. *En mild h. Lefva under en främmande h. Italiens, Sveriges h.* — 4) Himmelsrike. *Fader vår, som är i h-en* (äfv. himlom, gam. dat. plur.). *H-ens Gud. Fara upp till himla* (gam. plur.). *Jesu lära visar oss vägen till h-en.* — 5) Gud. *Himlen vare tack! Himlen gifve, att . . . ! Anropa himlen om nåd. Himlen har så velat. H! o h! o rättfärdige h!* — 6) Taket öfver en tron, en säng, o. s. v. Bildar för denna bem. sammansättningarna: Tronhimmel, Sänghimmel. — 7) Den del af en taffla, som föreställer himmelen; äfven hvarje slags dekoration, som liknar den.

Anm. Bruket vill, att de bestämda formerna *Himmelen* och *Himmeln* användas för ordets alla bem., utom 5, för hvilken formen *Himlen* ensam nyttjas, och 4, för hvilken både *Himlen* och *Himmelen* brukas.

HIMMELRIKE, hi'mmällri'ke, n. 4. 1) (i bestämd form) Guds rike. *Ärfva h-t.* — 2) (fig.) Tillstånd af stor fröjd eller njutning.

HIMMELBLÅ, a. 2. neutr. — *blått*. Af en färg, som liknar det blåa på himmelen. — *H-tt*, s. n. sing. 1) Himmelsblå färg. — 2) Se *Ultramarin*.

HIMMELSBREF, n. 5. Bref, som enligt menige mans vidskepliga föreställning tros falla ned ifrån himmelen och vara sändt ifrån Gud sjelf. *H. hafva sin grund i munklegender.*

HIMMELSBRÖD, n. 5. sing. Se *Manna*.

HIMMELSFÄRD, c. 3. Färd upp till himla, till himmelriket. *Profeten Elias' h. Christi h.*

HIMMELSFÄRSDAG, m. 2. Kyrklig högtidsdag, då minnet af Christi himmelsfärd firas.

HIMMELSGLOB, m. 3. Glob, som föreställer firmamentet med de förnämsta fixstjernorna efter deras indelning i stjernbilder.

HIMMELSGRÄS, n. 5. Se *Råmjölsgräs*.

HIMMELSHÖG, hi'mmälls hö'g, a. 2. (fam.) Se *Skyhög*. — Skrifves äfv. *Himmels hög*.

HIMMELSHÖGT, hi'mmälls hö'gt, adv. (fam.) Se *Skyhögt*. *Ropa h., med full hals. Klaga h., öfverljudd.*

HIMMELSHÖJD, hi'mmälls hö'jd, f. sing. (fam.) *I h., ganska högt upp.* — Skrifves äfv. *Himmels höjd*.

HIMMELSK, a. 2. 1) Som är i, tillhör eller har afseende på himlen (bem. 4). *Den h-e Guden, Fadren. De h-a andar. Det h-a fäderlandet*, himmelriket. — 2) Som kommer ifrån Gud, gudomlig. *Själarna äro af ett h-t ursprung. H. ingifvelse, gåfva. Den h-a vreden, Guds vrede.* — *Syn. Gudomlig.* — 3) (hyperboliskt) Högst utmärkt. *En h. skönhet, godhet, fröjd, lycka, spis, vållust. En h. själ, i högsta grad god.* — *Syn. Gudomlig, Gudalig.*

HIMMELSKORN, se *Himalajekorn*.

HIMMELSKT, adv. 1) På ett himmelskt, gudomligt sätt. *Hon tog, blickade h. emot honom. Hennes ord ljödo h. i mina öron.* — 2) (hyperboliskt) I högsta grad. *H. skön, god. H. besängd.*

HIMMELSLUFT, m. sing. 1) Ren, eterisk luft. — 2) Luften, sådan man föreställer sig den i himlen. (Fig.) *Andas h., njuta stor frid, fröjd och lycksalighet.*

HIMMELSSKRIANDE, a. 1. (fig.) Som ropar till himlen om straff eller hämd. *H. synd, orättvisa.*

HIMMELSSKY, hi'mmälls schy', m. sing. (fam.) *I h., ganska högt upp.* — Skrifves äfv. *Himmels sky*.

HIMMELSTRECK, n. 5. 1) Se *Klimat*. — 2) Se *Väderstreck*.

HIMMELSTECKEN, n. 5. 1) Benämning på hvarje af Djurksteens tolf stjernbilder. — 2) (naturl.) Tecken, ovanlig företeelse på himmelen, t. ex. norrsken.

HIMMELSVID, hi'mmälls vi'd, a. 2. Vid som himlarymden. *En h. åtskildnad.*

HIMMELSATSTRÄFVANDE, a. 1. (skämtv.) Säges om det konstladd och krystadt höga i poesii.

HIN, hin o. hinn, gam. demonstrativ artikel. Se *Den*, 1. *H. gode. H. onde* ell. förkortadt *Hin*, djefvulen. Man säger äfv. i samma mening: *H. håle, H. håken*. Brukas i en mängd svordomsuttryck och talesätt, på samma sätt som *Fan* och *Djefvul* (jfr. dessa ord), t. ex.: *H. anamma! För h. i våld! Ge sig h. i våld på att . . . , svära på, att . . . Det var h.! Det är h. att vara hett, kallt!* ytterst hett, kallt. *Det är h. till väg!* ytterst svår väg. *Han har h. med sig, det är h. till karl*, säges om den, som på något sätt utmärker sig. *Jag ger h. hans råd*, bryr mig ej om dem. *Hur h. håle* (ell. blott *h.*) *vet ni det? Det må h. håle* (h.) *göra*, det är bäst att låta bli. *Nu är h. lös, se Djefvulen är lös* (under *Djefvul*, 2). *Se ut om h. håle*, hafva ett högst eländigt, vedervärdigt, afskräckande utseende. *Det bullrar som h., förfärligt. Slå som h., ganska hårdt.*

HIND, f. 2. Honan af hjortslättet. *Snabb som h-en.*

HINDER, hi'nd'r, n. 5. 1) Hvad som är i vägen, att man icke alls eller åtminstone med svårighet kommer fram. *Grindar, bommar, barrikader äro h. på väg eller gata.* (Fig.) *Lägg a. h. i vägen för*, se *Hindra*. — 2) (i moralisk mening) Hvad som motverkar ens afsigter, före-hafvanden, planer, o. s. v. *Ett h. har kommit emellan. Vara någon till h. Vara till h. för ens anslag, planer.* Man säger äfven *Vara till h-s. Förebära h. af sjukdom.* — *Syn. Förhinder, Förfall.*

HINDERLIG, a. 2. Som är till hinder. *Vara någon h. i hans lycka.*

HINDERSAM, a. 2. Se *Hinderlig*.

HINDERSMESSA, hi'nd'rsmä'ssa, f. 1. Den dag, då den helige Henriks minne firades i Sverige, under katolska tiden. *H-so marknad*, stor marknad i Örebro, i Januari månad. — Heter egentligen *Henriksmessa*.

HINDERSMÅL, n. 5. Se *Förhinder*.

HINDRA, v. a. 1. Försäkra, vara till hinder. Säges både i fysisk och andlig mening. *Gatan är spärrad af vagnar, som h. folk att komma fram. H. någon ifrån en sak, ifrån att göra något. Jag h-r honom ej att göra det. H. någon i dess före-hafvande. Låt ej h. dig i dina*